Lietas Nr. C28303316
Lietas arhīva Nr. C-2170-17/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017.gada 29.jūnijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa tiesnese M.Šalta
ar sekretāri A.Brici,
piedaloties prasītājas pārstāvei D.Kristmanei
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda, līgumsoda un nokavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 1.augustā SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk arī prasītāja) cēla tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētājs) par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda, līgumsoda un nokavējuma procentu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja kā Rīgas pašvaldības SIA "Kurzemes namu apsaimniekotājs" saistību un tiesību pārņēmēja, apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

Atbildētājam no 2007.gada 21.jūlija ir reģistrētas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/. 2007.gada 6.jūlijā starp pusēm noslēgts Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums.

Atbildētājs nav norēķinājies par saņemtajiem pakalpojumiem, līdz ar to atbildētājam ir izveidojies parāds par periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem pakalpojumiem 7053,13 *euro* apmērā, kā arī aprēķināts līgumsods par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2014.gada 1.decembrim 705,31 *euro* un aprēķināti likumiskie procenti par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūnijam 520,04 *euro* apmērā.

Atbildētājs ir brīdināts par parāda esamību ar 2016.gada 10.maija brīdinājumu, parāds nav samaksāts.

Prasība pamatota ar Dzīvokļa īpašuma likuma 8. un 10.pantu, likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantu, Civillikuma 876., 1587., 1717., 1720., 1759., 1765.pantiem.

2016.gada 2.augustā atbildētājam nosūtīts paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu. Rakstveida paskaidrojumi no atbildētāja nav saņemti.

Prasītājas pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem un norādītajā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis, kaut gan par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

No 2014.gada 7.aprīļa Uzņēmumu reģistra izziņas Nr.7-3-55517 redzams, ka prasītāja izveidota apvienojot vairākas Rīgas pašvaldības SIA, tajā skaitā Rīgas pašvaldību SIA "Kurzemes namu apsaimniekotājs".

Saskaņā ar Komerclikuma 335.panta piekto daļu, apvienošanas gadījumā pievienojamās sabiedrības tiesības un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai.

Prasītāja, kā Rīgas pašvaldības SIA "Kurzemes namu apsaimniekotājs" saistību un tiesību pārņēmēja, saskaņā ar 2011.gada 5.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-11-910-lī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

No Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/redzams, ka atbildētājam no 2007.gada 21.jūnija ir reģistrētas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/.

Starp pusēm 2007.gada 6.jūlijā ir noslēgts Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr.37999/126.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo līgumu, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu pašvaldības pienākums ir pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai.

Dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, kā arī nav pilnvarojuši citu personu pārvaldīt un apsaimniekot māju, līdz ar to apsaimniekot un uzturēt māju ir prasītājas pienākums.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums ir piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā. Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta trešā daļa paredz, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums ir norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksa tiek noteikta pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu".

Līguma 3.1.punkts paredz atbildētāja pienākumu veikt maksājumus saskaņā ar prasītājas rēķiniem līdz katra kārtējā mēneša 30.datumam.

No prasības pieteikumam pievienotā parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs nav veicis maksājumus par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam 4063,68 *euro* apmērā.

Tā pat no pievienotā aprēķina redzams, ka atbildētājs ir veicis atsevišķus maksājumus, ko prasītāja ir ieskaitījusi daļējai pamatpakalpojumu parāda dzēšanai un daļējai kavējuma naudas dzēšanai.

Prasītājas sastādītājā aprēķinā par katru attiecīgo periodu ir divas ailes – "pamatpakalpojumi" un "kavējuma nauda". Atsevišķos periodos kavējuma nauda ir norādīta ar negatīvu zīmi, tomēr prasītāja saņemto maksājumu arī šādā periodā ir ieskaitījusi daļējai kavējuma naudas dzēšanai (sk. piemēram, lietas 27. lapa par periodu 2011.gada oktobris, novembris, 2012.gada janvāris). Tiesas sēdē prasītājas pārstāve nespēja tiesai izskaidrot parāda aprēķinu.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Līguma 3.6.punktu par kavētajiem norēķiniem klients maksā līgumsodu 0,2% apmērā no kopējās parāda summas par katru nokavēto dienu.

Ņemot vērā, ka puses ir vienojušās par līgumsoda apmēru, tiesa secina, ka aprēķinā iekļautā pozīcija "kavējuma nauda" ir aprēķinātais līgumsods.

Saskaņā ar Civillikuma 1843.panta noteikumiem, redakcijā, kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā.

Saskaņā ar Civillikuma 1843.panta noteikumiem redakcijā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 1.janvārim, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos un tikai pēc tam palikušo atlikumu izlieto kapitāla dzēšanai.

Civillikuma 1843.panta abas redakcijas imperatīvā veidā nosaka kreditora pienākumu samaksu vispirms ieskaitīt nenomaksātajos procentos un atlikušo summu - kapitāla dzēšanai, neparedzot kreditora tiesību samaksu ieskaitīt vispirms līgumsoda dzēšanā.

Vēl jo vairāk, no prasītājas parāda aprēķina redzams, ka prasītāja aprēķināja līgumsodu no parāda perioda sākumā, kurā tika iekļauts līgumsods par iepriekšējo periodu, kas neatbilst starp pusēm noslēgtā līguma nosacījumiem, jo atbildētāja apņēmās maksāt līgumsodu par dzīvojamās mājas uzturēšanas un pakalpojumu maksas kavējumu, nevis par līgumsoda kavējumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasītājai nebija tiesību novirzīt daļu no atbildētāja veiktajiem maksājumiem kavējuma naudas jeb līgumsoda dzēšanai.

No parāda aprēķina redzams, ka laika periodā no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam prasītāja ir nepareizi novirzījusi līgumsoda dzēšanai 308,64 *euro*, kas bija jānovirza pamatparāda dzēšanai.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka atbildētājas parāds par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem pakalpojumiem par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam sastāda 3755,04 *euro*.

No līgumsoda aprēķina redzams, ka prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 1.janvārim 3516,06 *euro* apmērā, ko ir samazinājusi līdz 705,31 *euro*.

Civillikuma (spēkā esošajā redakcijā) 1716.panta trešā daļa nosaka, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pantu līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Tā kā prasītāja prasību cēlusi pēc 2014.gada 31.decembra, atzīstams, ka prasītājai strīdā ir piemērojama Civillikuma 1716.panta trešā daļa, tādējādi prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētājas līgumsodu 10% apmērā no pamatparāda, kas ir 375,50 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.pantā noteikts, ka par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, arī bez noteiktas norunas parādniekam jāmaksā nokavējuma procenti. Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītāja ir aprēķinājusi likumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam 520,04 *euro* apmērā.

Salīdzinot prasītājas likumisko procentu aprēķinu ar pamatparāda aprēķinu redzams, ka prasītāja atsevišķās pozīcijās ir aprēķinājusi likumiskos procentus no pilnās pamatpakalpojumu maksas, lai gan atbildētājs ir veicis attiecīgo rēķinu apmaksu.

Tādējādi tiesa secina, ka prasītājas likumisko procentu aprēķins neatbilst Civillikuma tiesību normām. Tā kā tiesai nav saprotams prasītājas aprēķins un tā pamatojumus, tiesa uzskata, ka prasība daļā par likumisko procentu piedziņu ir noraidāma kā nepamatota.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts. Tādēļ no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 3755,04 *euro* un līgumsods 375,50 *euro*, pavisam kopā 4130,54 *euro*. Pārējā daļā prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva 399,96 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā, kopā 404,66 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, lietas izskatīšanas laikā radušies ar tiesas dokumentu nosūtīšanu un izsniegšanu saistīti izdevumi 5,90 *euro* apmērā (lietas lapa 2).

Prasītāja ceļot tiesā prasību ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka prasība ir apmierināta daļēji, no atbildētāja valsts labā piedzenama starpība starp faktiskajiem ar lietas vešanu samaksātajiem izdevumiem un prasītājas iemaksāto summu, tas ir 1,20 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 204[1].pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.-193., 195., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda, līgumsoda un nokavējuma procentu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" parādu par dzīvojamās mājas uzturēšanu, apsaimniekošanu un saņemtajiem pakalpojumiem par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.jūlijam 3755,04 *euro* apmērā, līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 1.janvārim 375,50 *euro*, kā arī tiesāšanās izdevumus 404,66 *euro*, pavisam kopā 4535,20 *euro* (četri tūkstoši pieci simti trīsdesmit pieci *euro* 20 *euro* centi).

Noraidīt prasību daļā par pamatparāda 3298,09 *euro*, līgumsoda 329,81 *euro* un likumisko procentu 520,04 *euro* piedziņu.

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,20 (viens *euro* un 20 *euro* centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELL22, maksājuma mērķis ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C28303316.

Izskaidrot, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā apstiprinošs dokuments nekavējoties jāiesniedz tiesā, pretējā gadījumā pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecējuma spriedums tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 29.jūnijā.

Tiesnese M.Šalta